

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายบัญชา เดชเจริญศิริกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

- แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
- (๑) การห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ที่มีการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร (ยกเลิกมาตรา ๔)
- (๒) การสิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร (ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๑๒)
- (๓) อำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรีและอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ยกฐานะเป็นเทศบาล (ยกเลิกมาตรา ๔๘ เดวิสตี)

เหตุผล

โดยที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ถือเป็นกลไกสำคัญ ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในทุกตำบล หมู่บ้าน เช่น การปราบปรามยาเสพติด ปัญหาคนเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาภัยพิบัติและโรคระบาดร้ายแรง ซึ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน เป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว ในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน อันถือเป็นราชการส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะแตกต่างจากการบริหารสาธารณะ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีการบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยบริหารตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนั้น การทำหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในทุกพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน จึงเป็นคนละส่วนที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งยังเสริมสร้างความมั่นคงและการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยเทศบาลบางส่วนยังส่งผลให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ในทุกตำบล หมู่บ้าน ดังนั้น เพื่อให้มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน มาดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ถือเป็นกลไกสำคัญ ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในทุกตำบล หมู่บ้าน เช่น การปราบปรามยาเสพติด ปัญหาคนเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาภัยพิบัติและโรคระบาดร้ายแรง ซึ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน เป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว ในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน อันถือเป็นราชการส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะแตกต่างจากการบริหารสาธารณะ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีการบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยบริหารตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนั้น การทำหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในทุกพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน จึงเป็นคนละส่วนที่ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งยังเสริมสร้างความมั่นคงและการรักษา ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยเทศบาลบางส่วนยังส่งผลให้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ ได้ในทุกตำบล หมู่บ้าน ดังนั้น เพื่อให้มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และ สารวัตรกำนัน มาดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ยกเลิกการห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะ ปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ยกเลิกการสิ้นสุดอำนาจหน้าที่ของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงเขต เป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๘ เติวีสติ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ยกเลิกการให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน (ร่างมาตรา ๕)